

Voortgangs- rapportage

Regio Deal 'Sterker in 3D'

Vijfde tranche Regio Deal van de Regio Stedendriehoek

juni 2026

Regio
Stedendriehoek

Apeldoorn ■ Deventer ■ Zutphen

Voorwoord

In 2025 gingen we echt van start met de Regio Deal 'Sterker in 3D', van plannen naar doen. En dat is zichtbaar in de regio. Projecten zijn gestart, samenwerkingen zijn verdiept en op steeds meer plekken ontstaan de eerste resultaten. De Regio Deal loopt als een trein. De energie, het tempo en de betrokkenheid in de regio zijn groot. En dat past ook bij ons.

Wat daarbij opvalt, is de diversiteit van de projecten, de kracht van verscheidenheid. Van bio-based bouwen tot drinkbare IJssel, van klimaatboerderij tot een innovatieve leeromgeving voor veiligheid en digitalisering en van smart energy hubs tot groene & gezonde bedrijventerreinen. Alles gericht op het versnellen van opgaven die we met elkaar in de regio te doen hebben. Sommige projecten gingen vliegend van start, andere hadden meer tijd nodig. Maar overall zien we beweging. En vooral: partijen die elkaar steeds beter weten te vinden, elkaar versterken en zorgen voor slimme verbindingen.

De Regio Deal is een aanjager van samenwerking, innovatie en versnelling midden in de regionale opgaven waar we dagelijks aan werken. Het verbindt projecten aan grotere doelen en versterkt onze gezamenlijke uitvoeringskracht. Dat past ook bij ons. Sterke verbindingen, de betrokkenheid is groot en de afstanden zijn kort. Ondernemers, onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties weten elkaar snel te vinden. Juist die nabijheid maakt dat we tempo kunnen maken, kennis kunnen delen en samen stappen kunnen zetten op grote opgaven die geen gemeentegrenzen kennen.

De kracht van deze Regio Deal zit niet alleen in de projecten zelf, maar juist ook in de verbindingen die ontstaan. Die samenwerking binnen de quadruple helix is verder verdiept en dat merken we in de praktijk. Projecten versterken elkaar, kennis wordt gedeeld en tijdens bijeenkomsten en events ontstaan nieuwe ideeën en samenwerkingen.

Tegelijkertijd was het ook een jaar waarin we tegen uitdagingen aanliepen. Cofinancieringstrajecten vroegen soms meer tijd en inzet dan vooraf gedacht. Staatssteunvraagstukken bleken op onderdelen complex. En ook de bezwaarprocedure zorgde tijdelijk voor onzekerheid. Dat hoort bij deze fase van een Regio Deal. Juist door samen te leren, te reflecteren en bij te sturen, bouwen we verder aan een sterke uitvoering.

Ik ben trots op wat er in korte tijd is neergezet. Op de projecten, op de samenwerking en op alle mensen die hier met energie aan bijdragen. De eerste concrete resultaten zijn zichtbaar. En de impact van deze Regio Deal zal de komende jaren alleen maar verder groeien.

Namens Regio Stedendriehoek,
Ron König

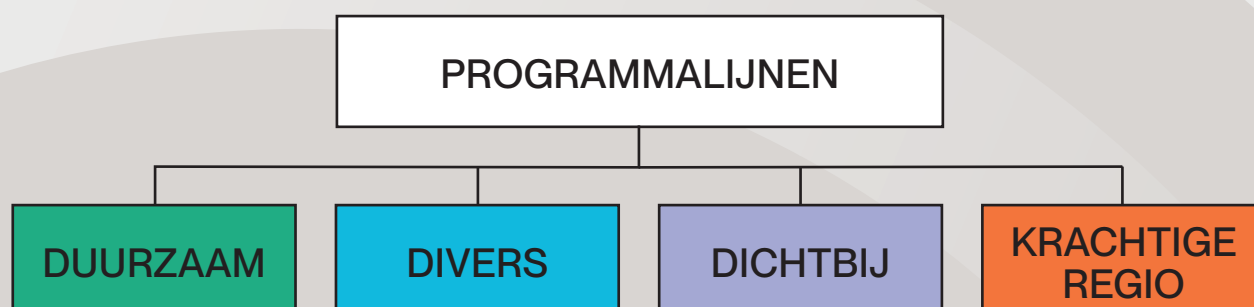
Inhoud

Voorwoord	3
01 Regio Deal ‘Sterker in 3D’	5
De regio en haar opgaven	6
De Regio Deal als onderdeel van de regio	7
2025 in vogelvlucht	7
02 De Regio Deal projecten	10
03 Reflectie op de uitvoering	36

01

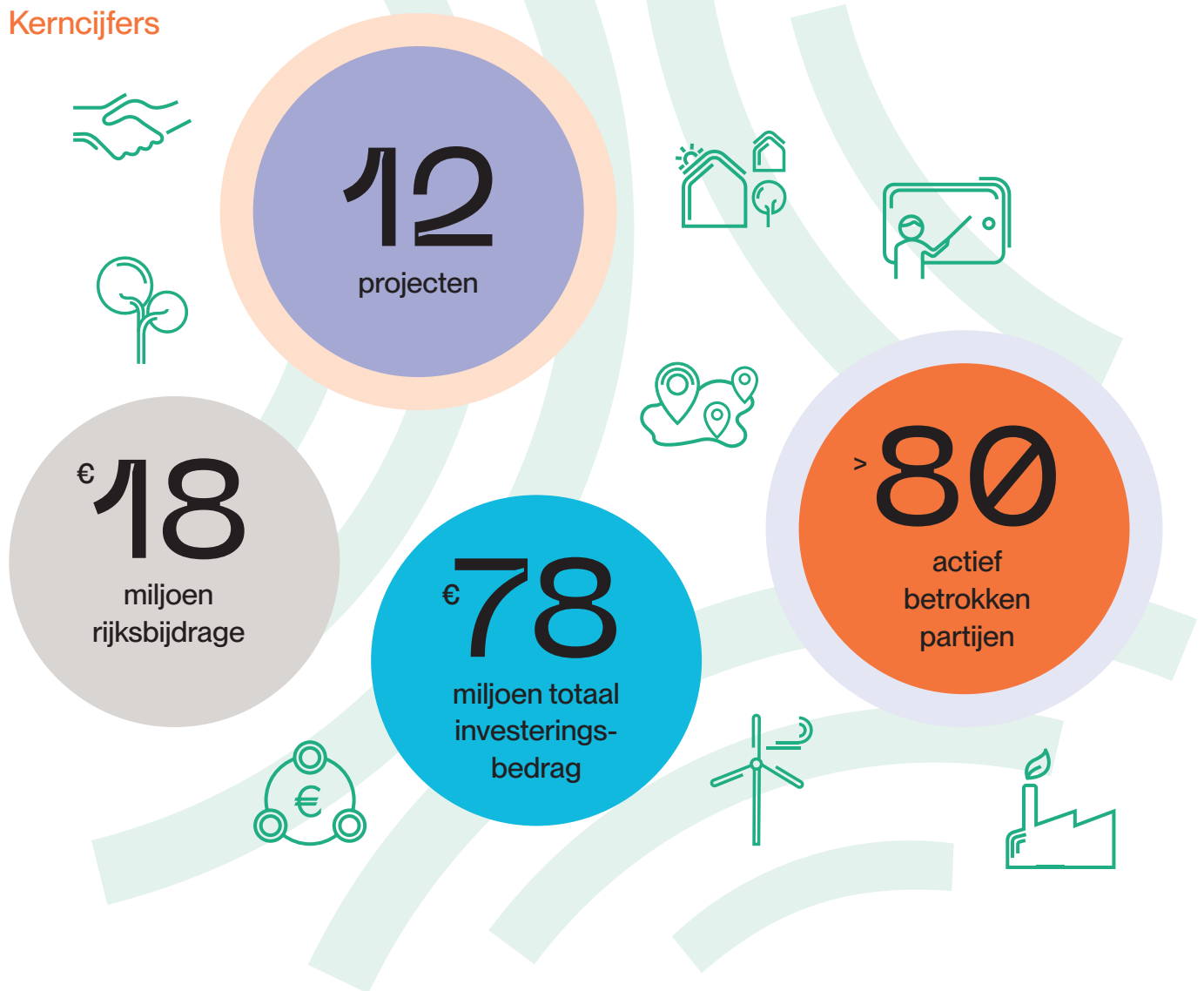
Regio Deal 'Sterker in 3D'

De Regio Deal 'Sterker in 3D' vormt sinds 2024 een belangrijke impuls voor de ontwikkeling van de Regio Stedendriehoek. Met steun van het Rijk en inzet van regionale partners wordt ingezet op het versterken van de brede welvaart door te investeren in de

Samen geven deze programmalijnen invulling aan de belangrijkste opgaven waar de regio de komende jaren voor staat. Daarbij gaat het om vraagstukken die regionaal spelen en aansluiten bij nationale opgaven zoals de energietransitie, de woningbouwopgave en de ontwikkeling van een toekomstbestendige (circulaire) economie.

Kerncijfers

De regio en haar opgaven

Centraal in Nederland, waar stad en natuur elkaar ontmoeten, ligt de regio Stedendriehoek. Een regio met ruimte om te groeien, mooie steden én een vitaal landelijk gebied. De regio werkt aan een economie die inzet op veiligheid en digitalisering, met oog voor duurzaamheid en brede welvaart. Van de Veluwe tot de IJssel en van Salland tot de Achterhoek versterken steden, dorpen en kernen elkaar. Inwoners wonen, werken, studeren en ondernemen hier dicht bij huis, met natuur en voorzieningen binnen handbereik.

De regio staat er in de basis goed voor. De economie ontwikkelt zich positief, de bereikbaarheid is goed en de samenwerking tussen overheden, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties groeit met de dag. Tegelijkertijd zijn de opgaven, net zoals in de rest van Nederland, groot.

De druk op de ruimte neemt toe, de energietransitie vraagt om ingrijpende keuzes en ook op het gebied van arbeidsmarkt, landbouw en leefbaarheid liggen uitdagingen. Veel van deze vraagstukken stoppen niet bij gemeentegrenzen en vragen om gezamenlijke regionale aanpak.

Daarom werken acht gemeenten, ondernemers en onderwijsinstellingen samen langs een gezamenlijke uitvoeringsagenda met zes programma's:

- Slimme en groene verstedelijking
- Vitaal landelijk gebied
- Regionale economie van de toekomst
- Mobiliteit
- Ruimtelijke ontwikkeling
- Energiesysteem van de toekomst

De Regio Deal sluit hier met haar programmalijnen rechtstreeks op aan.

De Regio Deal als onderdeel van de regio

De kracht van de Regio Deal zit in de verbinding met wat er al gebeurt in de regio. Het is een impuls op bestaande opgaven en initiatieven. De Regio Deal is daarmee ingebed in de regionale koers. Projecten versterken, verbreden en/of versnellen de programma's uit de uitvoeringsagenda en sluiten aan op bredere regionale ontwikkelingen, zoals het Ontwikkelperspectief 2050 en de economische propositie van de regio.

Tegelijkertijd verbinden de projecten regionale ambities met nationale opgaven. Denk aan thema's als verstedelijking, energietransitie en economische innovatie, waar zowel regionaal als landelijk aan wordt gewerkt. Daardoor ontstaat een sterke wisselwerking. Projecten dragen bij aan landelijke vraagstukken, terwijl ze tegelijkertijd de ontwikkeling van de regio versterken.

Ook richting landelijke partners wordt de Regio Deal steeds zichtbaarder. Projecten trekken aandacht vanuit ministeries en organisaties zoals politie, defensie en andere organisaties sluiten steeds vaker aan op bredere nationale ontwikkelingen en samenwerkingen.

2025 in vogelvlucht

2025 was het eerste uitvoeringsjaar van de Regio Deal. Alle twaalf projecten zijn gestart en hebben het afgelopen jaar gebruikt om hun organisatie op te bouwen, partners te verbinden en de eerste stappen in de uitvoering te zetten. Waar begin 2025 veel projecten nog in de fase van consortiumvorming zaten is gedurende het jaar duidelijk een beweging ontstaan naar uitvoering.

Op verschillende plekken in de regio wordt die beweging zichtbaar. Er ontstaan nieuwe leeromgevingen op het snijvlak van onderwijs en bedrijfsleven, agrariërs en bouwpartijen werken samen aan biobased toepassingen, op bedrijventerreinen worden stappen gezet richting verduurzaming en slimme energieoplossingen en er wordt samengewerkt om de gemeenten leefbaarder te maken door cultuur, zorg en samenwerking. De variatie in projecten is groot op inhoud, in omvang en betrokken partijen. Juist die diversiteit zorgt voor dynamiek en innovatie á la de Regio Deal.

Samen aan de slag

Wat dit jaar vooral opvalt, is hoe de samenwerking in de regio zich ontwikkelt. Werken op de 'Regio Deal manier' vraagt om een andere houding dan gebruikelijk. Meer samenwerking, meer afstemming en vaker over de grenzen van organisaties en sectoren heen. Dat gaat niet vanzelf. Juist dat proces is heel waardevol.

We zien dat projecten elkaar steeds beter weten te vinden en dat nieuwe verbindingen ontstaan. Soms met partijen waarmee nog niet eerder werd samengewerkt. Het Regio Deal Festival in september was daarin een belangrijk moment. Ruim 130 betrokkenen kwamen samen om resultaten te delen (vanuit de Cleantech Regio Deal), nieuwe projecten te presenteren van de huidige Regio Deal en verbindingen te leggen. Het benadrukte hoe breed de Regio Deal inmiddels in de regio leeft.

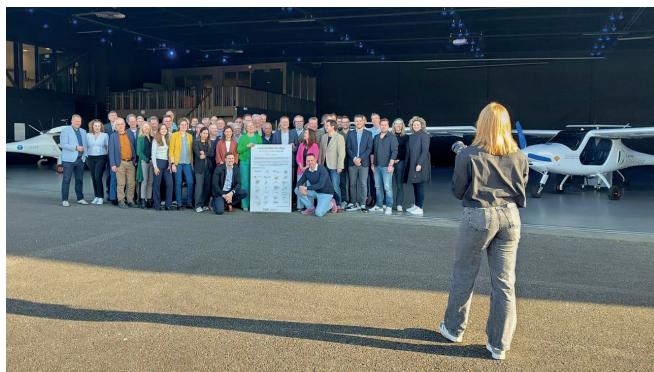
Tegelijkertijd was dit jaar ook een leerjaar. Het rondkrijgen van cofinanciering kostte in sommige gevallen meer tijd dan verwacht en vraagstukken rondom staatssteun bleken complex. Ook de bezwaarprocedure die liep, zorgde tijdelijk voor onzekerheid. We leren veel met elkaar en van elkaar in dit proces en deze lessen nemen we mee in de komende jaren.

Het lerende karakter van de deal

Binnen de Regio Deal wordt daarom actief gewerkt aan het versterken van samenwerking en het lerend vermogen. Het Programmeerteam Uitvoering (PTU) speelt hierin een centrale rol en is de spin in het web tussen de projecten. Vanuit de werkorganisatie van de Regio Stedendriehoek wordt continu de verbinding gelegd tussen wat er speelt in de regio, de regionale programma's en de Regio Deal projecten.

De Regio Deal is georganiseerd in een heldere samenwerking tussen partners. Het Programmameteam Uitvoering (PTU) heeft in de dagelijkse praktijk de lead en is verantwoordelijk voor de uitvoering en begeleiding van de projecten. Daarbij wordt nauw samengewerkt met de regiokassier, de gemeente Apeldoorn.

Op bestuurlijk niveau wordt de voortgang en koers bewaakt in het Partneroverleg, waarin gemeenten, onderwijs, ondernemers en provincies vertegenwoordigd zijn. Dit overleg wordt ambtelijk voorbereid door de Werkgroep Partners, waarin de betrokken partijen vanuit hun organisatie samenwerken aan afstemming en voorbereiding. Daarnaast speelt de onafhankelijke adviescommissie een rol in de beoordeling van projecten en jaarlijkse reflectie op de voortgang en impact. Samen zorgt deze werkwijze voor samenhang in de uitvoering, gezamenlijke afweging en betrokkenheid van de hele regio.

Daarnaast wordt intensief samengewerkt met de projecten zelf. Via penvoerdersbijeenkomsten en kwartaalgesprekken wordt gekeken naar voortgang en resultaten, naar wat goed en minder goed gaat, en hoe projecten elkaar kunnen versterken. Het komende jaar willen we ons hier nog meer op richten.

De kracht van de Regio Deal

Dit jaar laat zien waar een Regio Deal voor bedoeld is. Niet alleen voor het financieren van projecten, maar juist om mensen, ideeën en werkwijzen te verbinden. Het brengt partijen bij elkaar en versnelt ontwikkelingen die al in de regio aanwezig zijn. Met dezelfde energie op naar het volgende jaar!

02

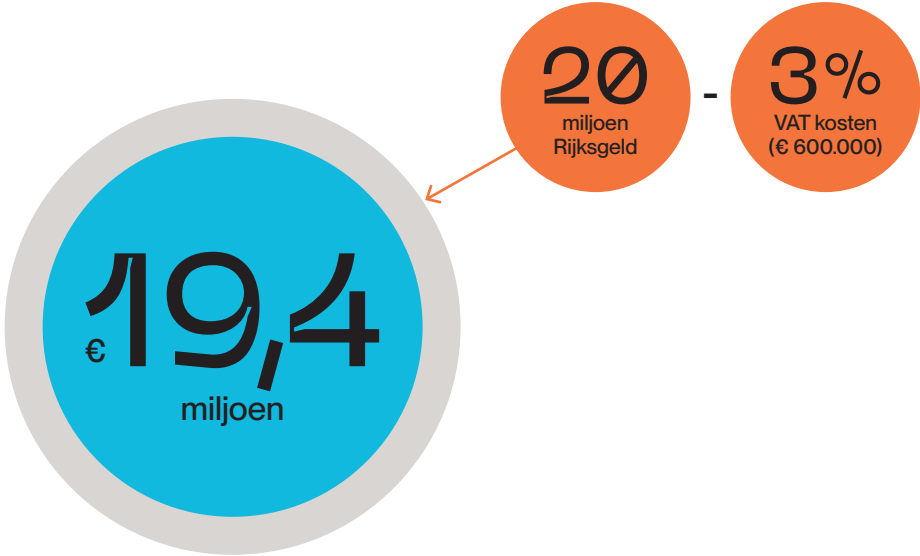
De Regio Deal projecten

We zijn trots op onze projecten, en dat laten we in dit hoofdstuk zien.

Per project lees je kort waar het over gaat, wat er in 2025 is bereikt en wat we hebben geleerd.

Daarmee ontstaat een beknopt beeld van de voortgang en de ontwikkeling van de projecten.

Overzicht projecten

Programmalijn	Projectnaam	Rijksmiddelen	Regionale cofinanciering	Totale begroting	Rijksmiddelen uitgekeerd in 2025
Duurzaam	Smart Energy Hubs	€ 4.419.940	€ 13.574.274	€ 17.994.214	€ 1.767.976
	Klimaatboerderij 2050 - 2100	€ 134.600	€ 134.600	€ 269.200	€ 33.650
	Groene & Gezonde Bedrijventerreinen	€ 175.000	€ 378.400	€ 553.400	€ 43.750
	Boeren voor Biobased Bouwen	€ 778.920	€ 778.921	€ 1.557.841	€ 233.676
	Vezelvallei. Een klimaatneutraal en bio-circulair bedrijventerrein	€ 729.000	€ 729.000	€ 1.458.000	€ 109.350
Subtotaal per programmalijn		€ 6.237.460	€ 15.595.195	€ 21.832.655	€ 2.188.402
Divers	Krachtig MKB Regio Stedendriehoek	€ 1.650.000	€ 4.278.056	€ 5.928.056	€ 412.500
	Innovatieve leeromgeving voor Veiligheid en Digitalisering	€ 1.400.000	€ 1.647.465	€ 3.047.465	€ 420.000
	Consortium Techniekhubs in de Regio Stedendriehoek	€ 2.887.296	€ 3.385.484	€ 6.272.780	€ 866.190
	De Kien - Samen ruimte maken	€ 1.727.500	€ 1.727.500	€ 3.455.000	€ 431.875
Subtotaal per programmalijn		€ 7.664.796	€ 11.038.505	€ 18.703.301	€ 2.130.565
Dichtbij	SAMEN voor Leefbaarheid	€ 3.539.395	€ 4.975.446	€ 8.514.841	€ 884.850
	Drinkbare IJssel	€ 178.500	€ 178.500	€ 357.000	€ 53.550
Subtotaal per programmalijn		€ 3.717.895	€ 5.153.946	€ 8.871.841	€ 938.400
Krachtige Regio	Coöperatieve Bundeling Regionale Krachten	€ 273.600	€ 273.600	€ 547.200	€ 68.400
Subtotaal per programmalijn		€ 273.600	€ 273.600	€ 547.200	€ 68.400
BTW compensatiefonds		€ 318.000			
Totaal		€ 18.211.751	€ 32.061.246	€ 49.954.997	€ 5.325.767

Boeren voor Biobased Bouwen

Dit is het project

Het project Boeren voor Biobased Bouwen richt zich op het opbouwen van een regionale keten voor biobased bouwmaterialen in de Regio Stedendriehoek. Binnen deze keten werken agrariërs, verwerkers, bouwers en opdrachtgevers samen aan het verbouwen van vezelgewassen, het verwerken daarvan tot bouwmaterialen en de toepassing in concrete bouwprojecten.

De aanpak verbindt meerdere opgaven. In de bouwsector draagt het project bij aan de transitie naar circulair en CO₂-arm bouwen, terwijl het tegelijkertijd nieuwe verdienmodellen ontwikkelt voor agrariërs. Gewassen-, zoals hennep en miscanthus, slaan CO₂ op en vormen de basis voor duurzame bouwproducten. Daarmee levert het project een concrete bijdrage aan klimaatdoelstellingen én aan de grote bouwopgave in de regio.

Een belangrijk uitgangspunt is dat de keten alleen kan functioneren als vraag en aanbod gelijktijdig worden ontwikkeld. Daarom worden opdrachtgevers actief betrokken en gestimuleerd om biobased materialen toe te passen. In de regio zijn hierover al afspraken gemaakt met gemeenten, corporaties en het waterschap, gericht op een substantiële inzet van biobased materialen in toekomstige bouwprojecten. Door deze integrale samenwerking ontstaat stap voor stap een robuuste en toekomstbestendige keten voor biobased bouwen.

Wat hebben we bereikt in 2025?

2025 stond in het teken van een belangrijke omslag: van vooral experimenteren en produceren in de landbouw naar het versterken van vraag in de bouw. Dat is terug te zien in de resultaten:

- Uitbreiding van de 30-30-30 deal* voor opdrachtgevers: inmiddels 15 gemeenten en woningcorporaties geïnteresseerd aan biobased bouwen.
- Verbreding in de bouwketen, met circa 30 betrokken partijen (o.a. architecten, ontwikkelaars en bouwers) die de commitmentverklaring van de 30-30-30 deal* hebben ondertekend.
- Grote belangstelling vanuit agrariërs voor de teelt van vezelgewassen, met tegelijkertijd een verschuiving van focus naar vraagontwikkeling in de bouwsector.
- Realisatie van fieldlabs in Loenen en Vorden, gericht op monitoring van vezelgewassen op ruimtelijke kwaliteit, bodem, water en biodiversiteit.
- Opzet van een gezamenlijke projectgroep Biobased Lab Stedendriehoek, in samenwerking met Klimaatboerderij 2050-2100 en Stichting IJssellandschap.
- Versterkte samenwerking met Vezelvallei en opschaling naar een bovenregionale aanpak in Oost-Nederland, onder andere via Building Balance.

Het project ontwikkelt zich richting een meer integrale ketenaanpak, waarbij naast productie ook de vraag naar biobased materialen actief wordt gestimuleerd. De opgebouwde samenwerkingen en afspraken vormen een belangrijke stap richting een schaalbare en economisch haalbare biobased bouwketen in de regio.

* Deal 30-30-30 en Commitmentverklaring 30-30-30 komen op hetzelfde neer: de toezegging om toe te werken naar een aandeel van 30% biobased materialen (gemeten in massa) van 30% van de bouwopgave (nieuwbouw, renovatie en verduurzaming) in 2030.

Ketensamenwerking

Binnen het project werkt de hele keten van agrariërs, verwerkers, producenten, bouwbedrijven, architecten, ontwikkelaars, corporaties, gemeenten en provincies samen aan biobased bouwen.

Wat hebben we geleerd?

De belangrijkste les uit 2025: de transitie naar biobased bouwen is minder een productievraagstuk en sterker afhankelijk is van marktontwikkeling en ketensamenwerking. De belangstelling bij agrariërs is groot, maar zonder voldoende vraag vanuit de bouw komt de keten niet op gang.

Wat hebben we geleerd?

- Actieve vraagontwikkeling in de bouw cruciaal is voor het slagen van de keten.
- Investeren in netwerkontwikkeling werkt: partijen uit de bouw die eerder afwachtend waren, zoeken nu actief contact voor kennis en toepassing.
- De transitie vraagt om langdurige begeleiding van partners; ook betrokken gemeenten en corporaties kunnen nog niet losgelaten worden om ambities daadwerkelijk te realiseren.
- De aanpak vraagt om continu bijsturen (plan-do-check-adjust), waarbij technische, economische en sociale factoren elkaar sterk beïnvloeden.

De focus van het project is van het stimuleren van teelt verschoven naar het activeren van de vraag in de bouw, terwijl tegelijkertijd de ketensamenwerking behouden blijft. Hiermee wordt gewerkt aan een meer evenwichtige ontwikkeling van vraag en aanbod, als basis voor verdere opschaling van biobased bouwen in de regio.

Meer van dit project zien?

[Biobased bouwen in de regio](#)
[Regioketen Stedendriehoek uitgelegd](#)
[Projectwebsite Boeren voor Biobased Bouwen](#)

Coöperatieve Bundeling Regionale Krachten

Dit is het project

Het project Coöperatieve bundeling regionale krachten (CBRK) richt zich op het versterken van samenwerking in de regio door het verbinden van partijen, initiatieven en opgaven. In een context waarin samenwerking vaak wordt bemoeilijkt door versnippering en verschillende belangen, zet CBRK in op het creëren van overzicht, samenhang en gezamenlijke richting.

De kern van de aanpak is het organiseren van zogeheten 'learning communities': interdisciplinaire samenwerkingen waarin ondernemers, onderwijs en overheid gezamenlijk werken aan oplossingen voor regionale vraagstukken. Een onafhankelijk expertteam speelt hierin een sleutelrol door vraagstukken op te halen, partijen bij elkaar te brengen en samenwerking te faciliteren of te versterken, ook in bestaande netwerken.

CBRK richt zich op uiteenlopende maatschappelijke en economische opgaven, zoals biobased en circulair bouwen, energie-innovaties en smart city-toepassingen. Door actief verbindingen te leggen tussen lopende projecten, nieuwe initiatieven en betrokken stakeholders ontstaat meer inzicht in wat er speelt in de regio en worden kansen beter benut. Daarmee draagt het project bij aan een sterkere, meer samenhangende regionale aanpak van complexe vraagstukken.

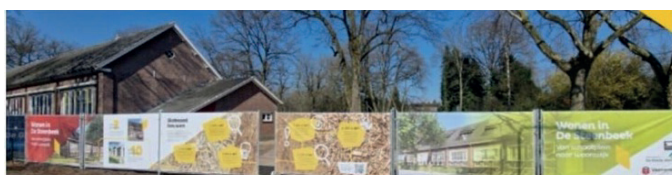
Wat hebben we bereikt in 2025?

Het project groeit in omvang en netwerk, met een duidelijke verbreding van clusters en samenwerkingen:

- Naast 3 hoofdclusters (Circulair Bouwen, DC toepassingen en Smart City Apeldoorn) zijn inmiddels 13 deelclusters en deelinnovaties actief.
- Circa 50 bedrijven en organisaties die actief bijdragen aan de ontwikkeling van de clusters.
- Groeiende betrokkenheid vanuit overheid (diverse gemeenten en het Waterschap), onderwijs (MBO, HBO en universiteit) en bedrijfsleven.
- De nieuwere clusters zijn succesvol. Zo is met de inzet van burgerparticipatie bij de Wenumse Watermolen de bereikbaarheid van voorzieningen in de regio vergroot. En wordt het Gelre Ziekenhuis ondersteund bij het tot ontwikkeling komen van goede initiatieven waarin partijen samenwerken en die passen bij de langjarige regionale investeringsagenda.
- Eerste stappen gezet in het versterken van de aansluiting op de arbeidsmarkt, met de ambitie om bemiddeling tussen bedrijven en zij-instromers/LLO-deelnemers verder te intensiveren.

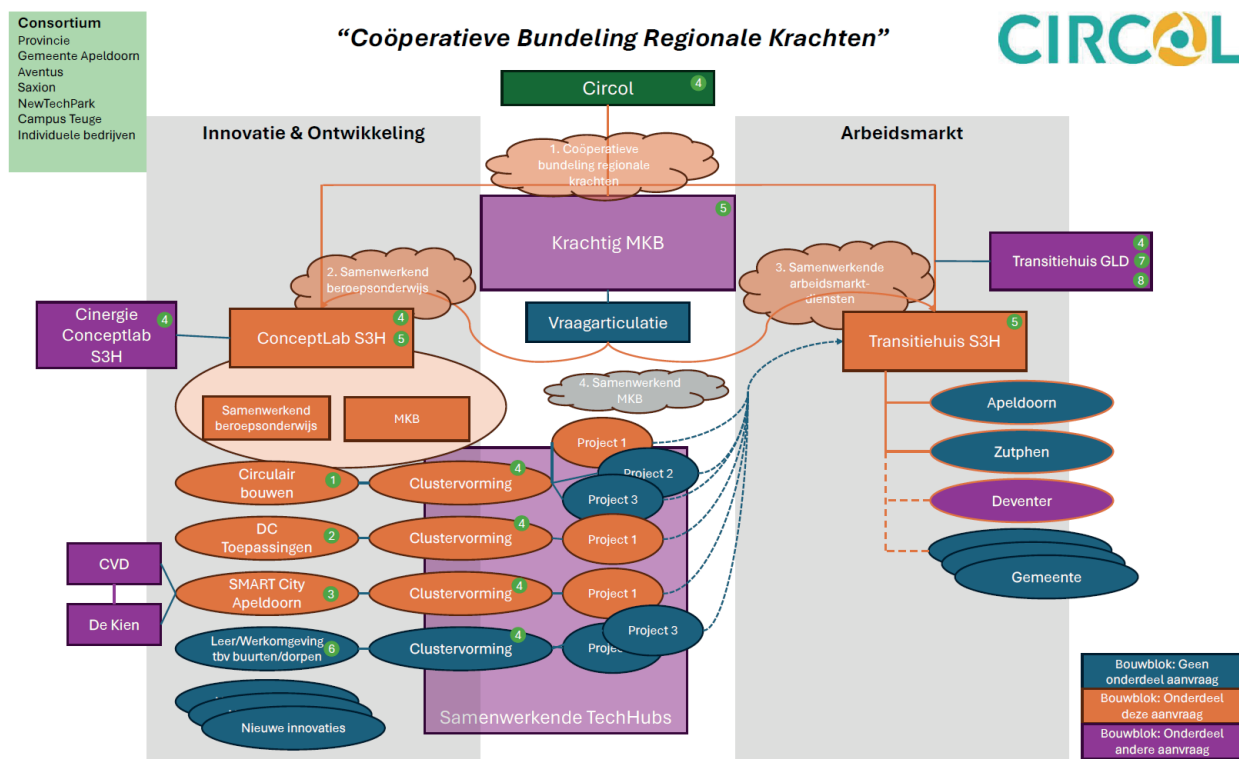

De opgebouwde clusters en samenwerkingen bieden een goed uitgangspunt om in de volgende fase meer nadruk te leggen op uitvoering, arbeidsmarktimpact en concrete innovaties in de praktijk.

Betrokken partijen:

Coöperatie Circol, ConceptLab, Aventus, NewTechPark, Gemeente Apeldoorn, Saxion

Wat hebben we geleerd?

Dit project laat zien hoe innovatie ontstaat in een ecosysteem waarin overheid, onderwijs en ondernemers gelijkwaardig samenwerken. De belangrijkste les is dat het bouwen van zo'n ecosysteem vraagt om continue aandacht voor verbinding, vertrouwen en gezamenlijke sturing.

Wat hebben we geleerd?

- Het actief verbinden van partijen (triple helix) leidt tot concrete innovatieclusters en nieuwe initiatieven, maar vraagt om een faciliterende en verbindende rol in plaats van klassieke projectsturing.
- Gelijkwaardigheid en vertrouwen tussen partners is essentieel, maar moet telkens opnieuw worden bevestigd om samenwerking effectief te houden.
- Het zichtbaar maken en delen van voortgang binnen learning communities is cruciaal; zonder dit blijft waarde lokaal en wordt deze niet benut door het bredere netwerk.
- Innovatie ontstaat vaak organisch en is moeilijk lineair te sturen; het vraagt om ruimte voor experimenteren, ontwikkelen en opschalen via kleine stappen (subthema's).
- Het betrekken van nieuwe 'verbinders' en regisseurs versterkt het ecosysteem en zorgt voor continuïteit en groei van initiatieven.

- Traditionele sturingsmechanismen (tijd, geld, resultaat) sluiten niet altijd aan bij een ecosysteembenadering; governance gebaseerd op vertrouwen, gedeeld eigenaarschap en duidelijke spelregels is cruciaal.

We werken aan een aanpak waarin sterker wordt ingezet op ecosysteemontwikkeling, het verbinden van partijen en het organiseren van gedeelde governance. Daarmee ontstaat een stevigere basis voor duurzame samenwerking en verdere opschaling van innovatie in de regio.

Meer van dit project zien?

Projectbezoek Brainport Eindhoven
Samenwerking in de praktijk
Samen leren in de regio
Aan de slag met de energietransitie
Werkbezoek STROOM

Innovatieve leeromgeving voor Veiligheid en Digitalisering

Dit is het project

Het project Innovatieve leeromgeving voor veiligheid en digitalisering richt zich op het versterken van de digitale weerbaarheid van de regio. In een tijd waarin digitalisering snel ontwikkelt en dreigingen toenemen, ondersteunt het project bedrijven, onderwijsinstellingen en veiligheidsorganisaties bij het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en innovatieve oplossingen.

De kern van het project is het creëren van een praktijkgerichte leer- en innovatieomgeving waarin verschillende partijen intensief samenwerken. Ondernemers worden ondersteund bij vraagstukken rondom digitalisering en cyberveiligheid, terwijl tegelijkertijd ruimte wordt geboden aan startups en onderzoekers om nieuwe toepassingen te ontwikkelen. Daarnaast worden technologische oplossingen in de praktijk getest, samen met eindgebruikers, zodat deze direct toepasbaar zijn in het veiligheidsdomein.

Door deze integrale aanpak ontstaat een ecosysteem waarin kennisdeling, innovatie en talentontwikkeling samenkomen. Het project draagt bij aan beter toegeruste professionals, nieuwe bedrijvigheid in het veiligheidsdomein en concrete toepassingen die de digitale veiligheid versterken. Daarmee levert het een belangrijke bijdrage aan een toekomstbestendige en digitaal weerbare regio.

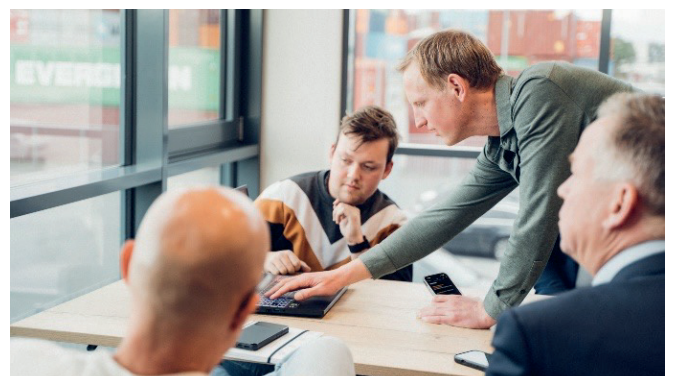
Wat hebben we bereikt in 2025?

Het project laat een sterke uitvoeringsfase zien, waarbij zowel het bereik onder ondernemers als de betrokkenheid van onderwijs en studenten is toegenomen. De combinatie van praktijkgerichte ondersteuning en leeractiviteiten zorgt voor een groeiend ecosysteem rondom digitale veiligheid en landelijke bekendheid van het CVD.

De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Uitvoering van 156 Cybercheck-scans, waarmee de doelstelling ruimschoots is overtroffen.
- 71 concrete opdrachten uitgevoerd in 2025, voortkomend uit scans en vervolgvragen.
- Actieve benadering van 684 bedrijven via evenementen en netwerken, met ruim 600 gerealiseerde contacten.
- Deelname van circa 100 mkb'ers aan activiteiten binnen het project.
- Inzet van 115 studenten in praktijkopdrachten, waaronder 18 uitgewerkte veiligheidsvraagstukken.
- Opzet van 3 leergemeenschappen en uitvoering van 6 actieve projecten.
- Realisatie van een vaste experimenteerlocatie en organisatie van 6 consortiumbijeenkomsten.
- Ontwikkeling en opstart van workshops en versterking van samenwerking met onderwijs, waaronder Saxion.
- Voorbereiding van een ERP-programma, met 8 onderzoekers gekoppeld en start voorzien in 2026.

Het project ontwikkelt zich tot een stevig praktijkgericht leer- en innovatieplatform. De sterke koppeling tussen ondernemersvragen en onderwijsinzet vormt een belangrijke basis voor verdere opschaling en structurele versterking van de digitale weerbaarheid in de regio en op landelijke niveau.

Betrokken partijen:

Saxion, Universiteit Twente, ROC Aventus, Novel-T, Saxion Centrum voor Ondernemerschap, PVO, Fraudehelpdesk, Gemeente Apeldoorn, Provincie Overijssel en Gelderland, Ministerie van J&V, Politieacademie

Wat hebben we geleerd?

Goed samenwerken vraagt naast een gezamenlijke start en voldoende motivatie ook met name actieve organisatie en een goed gefaciliteerd proces, zeker wanneer er met meerdere werkpakketten wordt gewerkt.

Wat hebben we geleerd?

- Zonder duidelijke structuur ontstaat het risico dat partners vooral binnen hun eigen werkpakket opereren.
- Het vroegtijdig inrichten van governance (rollen, overlegstructuren, afstemming tussen werkpakketten) is essentieel om samenhang tussen sporen te borgen.
- Structureel overlegmomenten, zoals weekstarts en gezamenlijke sessies, zijn effectief om verbinding te creëren en voortgang inzichtelijk te maken.
- Verschillen tussen partners in werkwijze, met name rond registratie en verantwoording, blijven een aandachtspunt en vragen om duidelijke afspraken en afstemming.
- Fysieke nabijheid en regelmatige interactie (zoals wekelijkse bijeenkomsten) versterken de samenwerking en versnellen onderlinge afstemming.
- Door actief te sturen op verbinding tussen werkpakketten ontstaat meer samenhang en wordt het risico op versnippering beperkt.

Deze inzichten hebben geleid tot een meer gestructureerde samenwerking, met vaste overlegmomenten en duidelijke afstemming tussen werkpakketten. Hierdoor is de samenwerking aantoonbaar verbeterd en is een stevigere basis gelegd voor de verdere uitvoering van het project de komende jaren.

Festival

Digitaal Veilig in de zorg

UITNODIGING

DINSDAG 14 APRIL 2026 11:30 - 17:00 UUR

IRVE HUISBEEK - Oude Almeloeweg 13 - Oldenzaal

Meer van dit project zien?

[Innovaties versnellen door verbinding \(interview\)](#)
[Projectwebsite Centrum voor Veiligheid en Digitalisering](#)
[Regio Deal 'Behind the deals' \(video\)](#)

De Kien - Samen ruimte maken

Dit is het project

De Kien ontwikkelt zich tot een (nationale) hotspot voor leren en innoveren op het gebied van slimme en duurzame verstedelijking. Met een sterke focus op data en digitalisering brengt het project kennisinstellingen, overheden en bedrijven samen rondom concrete vraagstukken uit de regio Stedendriehoek. Deze vraagstukken fungeren als experimenteeromgeving, waarbij nieuwe leer- en scholingsvormen worden ontwikkeld en toegepast.

De aanpak is gericht op het verbinden van talent, vakmanschap en ondernemerschap. In een inspirerende leeromgeving werken studenten en professionals samen aan innovatieve oplossingen, ondersteund door experimenten in een living lab-omgeving. De spoorzone fungeert hierbij als praktijklocatie waar datagedreven toepassingen worden getest en doorontwikkeld, ook voor vraagstukken van buiten de regio.

Door deze combinatie van leren, experimenteren en samenwerken draagt De Kien bij aan het opleiden en aantrekken van de professional van de toekomst. Het project versterkt daarmee niet alleen de regionale kennispositie, maar levert ook concrete oplossingen voor duurzame verstedelijking. Uiteindelijk resulteert dit in een leefomgeving die aantrekkelijk, betaalbaar en toekomstbestendig is voor bewoners en gebruikers.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Het aantal samenwerkingen, activiteiten en concrete toepassingen groeit binnen de Kien. De focus ligt op het verder uitbouwen van het innovatie-ecosysteem en het vergroten van de zichtbaarheid en impact.

Wat hebben we bereikt?

- Groei naar 8 deelnemende mkb-bedrijven en actieve betrokkenheid van deze bedrijven bij onderzoeks- en leeractiviteiten.
- Opbouw van een netwerk van landelijke en regionale samenwerkingen, waaronder ESRI Community, DMI-ecosystemen en andere kennisnetwerken.
- Realisatie van 20 kennis- en netwerkactiviteiten, zoals events, hackathons, workshops en onderwijsprojecten.
- Opening van het eerste Living Lab (Kien Kennislab) als fysieke experimenteeromgeving voor samenwerking en innovatie.
- Inrichting van 2 vaste shared spaces en een flexibel systeem voor gedeeld gebruik van werk- en leeromgevingen.
- Ontwikkeling van 8 digitale bouwstenen (o.a. voor hittestress, mobiliteit en waterbeheer) en toepassing in 7 praktijkgerichte scenario's.
- Organisatie van 6 challenges rondom actuele vraagstukken en innovatie-opgaven.
- Bereik van circa 2.500 websitebezoekers en groei van het aantal volgers naar ruim 3.000.
- Deelname van circa 900 talenten aan kennisactiviteiten en opleiding van 100 studenten en professionals via leerarrangementen.

De combinatie van praktijkgerichte experimenten, onderwijs en samenwerking met bedrijven vormt een sterke basis voor verdere opschaling, verdieping en economische impact in de regio.

Betrokken partijen:

Witteveen+Bos, TAUW, Topicus, Goudappel, Aventus, Saxion, Gemeente Deventer, Provincie Overijssel

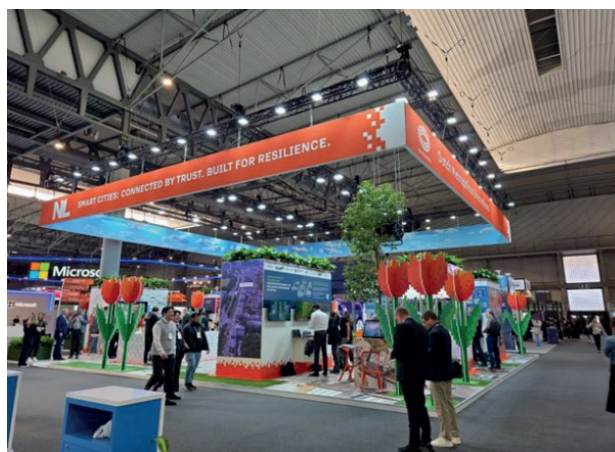
Wat hebben we geleerd?

Dit project laat zien dat de uitvoerbaarheid van projecten sterk afhankelijk is van externe randvoorwaarden zoals financiering en regelgeving. De belangrijkste les is dat complexe governance- en subsidievoorwaarden niet alleen invloed hebben op de start, maar ook op de inrichting en uitvoering van het project.

Wat hebben we geleerd?

- Tijdige duidelijkheid over financiering en regelgeving is cruciaal; vertraging hierin leidt direct tot uitstel in uitvoering en bestedingen van het project.
- Complexe kaders, zoals de staatssteuntoets, vragen om specifieke expertise en een stevige inrichting van processen en monitoring.
- Het parallel uitvoeren van activiteiten (inhaalslag + nieuwe fase) kan voortgang versnellen, maar legt extra druk op capaciteit en organisatie.
- Samenwerking tussen partners verloopt goed, maar vraagt blijvende aandacht voor het vertalen van afspraken naar concrete uitvoering (zoals registratie en verantwoording van in-kind bijdragen).
- Het ontwikkelen van een ecosysteem gebeurt grotendeels organisch, maar heeft baat bij gerichte ondersteuning en duidelijke structuren.

De focus ligt nu op betere monitoring en procesinrichting. Ook wordt gewerkt aan het versterken van de samenwerking en het ecosysteem, zodat de uitvoering de komende periode stabiel en voorspelbaarder verloopt.

Meer van dit project zien?

[Projectwebsite De Kien](#)

[Masterclass De Kien & Go Ahead Eagles](#)

[De Kien in Barcelona](#)

Door kennisopbouw, samenwerking en bewustwording te combineren, ontstaat een solide uitgangspunt voor verdere concretisering en opschaling richting een drinkbare IJssel in de toekomst.

Betrokken partijen:

Gemeente Brummen, Waterschap Vallei en Veluwe, RIWA-Rijn, Waterschap Rijn en IJssel, Stichting IJssellandschap, Vitens, Stichting Drinkable Rivers, Gemeente Deventer

Wat hebben we geleerd?

Het organiseren van een sterk en gemotiveerd team is cruciaal, maar dat daadwerkelijke inzet en beschikbaarheid van partners niet vanzelf volgen uit gemaakte afspraken. De belangrijkste les is dat commitment actief gemanaged moet worden, zowel op inhoud als op capaciteit.

Wat hebben we geleerd?

- Het vormen van een gemotiveerd team en duidelijke structuur (zoals uitvoeringslijnen) is een sterke basis voor samenwerking.
- Toezeggingen van partners, met name in uren en capaciteit, blijken in de praktijk lastig te verzilveren wanneer deze niet expliciet zijn geborgd binnen organisaties.
- Persoonlijke benadering en het expliciet maken van de meerwaarde voor partners helpt om betrokkenheid en inzet te vergroten.
- Continuïteit van inzet is kwetsbaar en afhankelijk van externe factoren, zoals bestuurlijke wisselingen en veranderende prioriteiten.
- Een duidelijke rolverdeling en eigenaarschap binnen het team dragen bij aan effectieve samenwerking en onderlinge sturing.
- Regelmatige gezamenlijke momenten en een sterk kernteam zijn nodig om verbinding tussen uitvoeringslijnen te behouden en kruisbestuiving te stimuleren.
- Teamdynamiek vraagt ook om keuzes. Het bewaken van energie en betrokkenheid is essentieel voor voortgang.

Er is nog meer gefocust op teamontwikkeling, duidelijke afspraken over inzet en het actief sturen op betrokkenheid van partners.

Meer van dit project zien?

[Startbijeenkomst Drinkbare IJssel](#)

Groene & Gezonde Bedrijventerreinen

Dit is het project

Het project Groene & Gezonde Bedrijventerreinen richt zich op het verduurzamen van bedrijventerreinen door vergroening en klimaatadaptatie. Door het natuurlijke bodem- en watersysteem als uitgangspunt te nemen, wordt gewerkt aan een leefomgeving die gezonder, aantrekkelijker en toekomstbestendiger is voor zowel werknemers als omwonenden.

De aanpak is gebiedsgericht en sluit aan bij de specifieke kenmerken van elk bedrijventerrein. Per locatie worden kansen en opgaven in kaart gebracht en vertaald naar concrete maatregelen, variërend van visievorming tot investeringen en uitvoering. Daarbij staat multifunctioneel ruimtegebruik centraal, waarin natuur, recreatie en bedrijvigheid samenkomen en elkaar versterken.

Het project start met een aantal voorbeeldlocaties in de regio, waar gewerkt wordt aan daadwerkelijke realisatie. De opgedane kennis en ervaringen worden actief gedeeld met andere gemeenten en bedrijventerreinen, zodat de verduurzaming breder kan worden versneld. Daarmee draagt het project bij aan een structurele verbetering van de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid in de regio.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Na een vertraagde start (door wijzigingen in de cofinanciering) bevindt het project zich nu in een opstart- en voorbereidingsfase, waarin de basis is gelegd voor uitvoering op meerdere bedrijventerreinen:

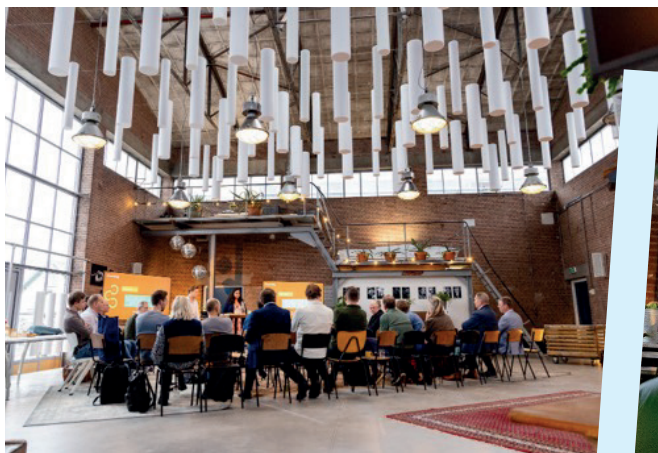
- Nieuwe afspraken met de provincie Gelderland over cofinanciering, waardoor projecten kunnen starten en ruimte ontstaat voor uitbreiding naar een zesde bedrijventerrein.
- Voorbereiding en verkenning van meerdere locaties (Voorst, Apeldoorn, Lochem, Epe en Brummen), inclusief betrokkenheid van gemeenten, ondernemersverenigingen en parkmanagement.
- Uitvoering van studentonderzoeken en quickscans op bedrijventerreinen, gericht op bodem, klimaat en ruimtelijke inrichting, inclusief interviews met stakeholders.
- Opzet van een programmastructuur met werkgroepen waarin gemeenten, provincie en partners kennis uitwisselen en aanpakken afstemmen.
- Eerste stappen in lokale organisatievorming, zoals het opstellen van projectplannen, het zoeken naar projectleiders en het versterken van samenwerking met ondernemerscollectieven.
- Koppeling met andere regionale programma's, zoals Werklandschappen van de Toekomst, en verkenning van concrete maatregelen voor vergroening.
- Groeiend draagvlak onder ondernemers en betrokken partijen voor vergroening en verduurzaming van bedrijventerreinen.

De opgebouwde samenwerking, uitgevoerde verkenningen en ontwikkelde plannen zorgen ervoor dat meerdere terreinen in 2026 daadwerkelijk kunnen starten, met perspectief op verdere opschaling binnen de regio.

Betrokken partijen:

Regio Stedendriehoek, Gemeente Apeldoorn, Epe, Heerde, Brummen, Zutphen, Lochem en Voorst, VNO-NCW Midden, Saxion, Transitmakers, Provincie Gelderland

Wat hebben we geleerd?

Ook dit project laat zien dat de realisatie van projecten sterk afhankelijk is van externe randvoorwaarden zoals cofinanciering en besluitvorming. Hoewel de inhoudelijke plannen en samenwerking goed op orde zijn, blijkt in de praktijk dat het verkrijgen en organiseren van middelen bepalend is voor het tempo van uitvoering.

Wat hebben we geleerd?

- Het traject van intentie tot daadwerkelijke cofinanciering kost meer tijd dan vooraf ingeschat en heeft directe invloed op de start van projecten.
- Een langere opstartfase biedt kansen voor het koppelen van het programma aan lokale initiatieven op de bedrijventerreinen.
- Door actief in gesprek te blijven met financiers kunnen alternatieve routes ontstaan om projecten alsnog mogelijk te maken.
- Betrokkenheid van ondernemers is cruciaal voor impact, maar vraagt om zorgvuldige timing en gerichte betrokkenheid om overbelasting te voorkomen.
- Samenwerking tussen gemeenten en provincie werkt versterkend, waarbij kleinere gemeenten profiteren van kennis en ervaring van grotere gemeenten.
- Regionale opschaling biedt kansen, zoals het toevoegen van extra projecten, maar vraagt ook om aanpassing van plannen en governance.

Er wordt nu sterker gestuurd op flexibiliteit in planning, actieve afstemming met financiers en het gefaseerd betrekken van ondernemers en partners. Daarmee ontstaat een robuustere basis voor uitvoering, terwijl tegelijkertijd ruimte blijft om het programma verder uit te breiden en te versterken.

Klimaatboerderij 2050-2100

Dit is het project

Het project Klimaatboerderij 2050-2100 richt zich op het ontwikkelen van een toekomstbestendig water- en bodemsysteem dat aansluit bij de verwachte klimaatverandering richting 2050-2100. Vanuit een concreet klimaatscenario wordt bestaande kennis omgezet in praktijktoepassingen, met als doel te laten zien hoe landbouw, natuur en klimaatadaptatie hand in hand kunnen gaan.

De kern van het project is het realiseren van demonstratievelden waar geëxperimenteerd wordt met nieuwe vormen van multifunctionele landbouw. Hierin komen thema's als water vasthouden, biodiversiteit versterken, voedselproductie en het gebruik van biobased materialen samen. Overheden, onderwijsinstellingen en ondernemers werken hierbij intensief samen om nieuwe verdienmodellen te verkennen en toepasbare oplossingen te ontwikkelen.

Door gezamenlijk te leren en te experimenteren ontstaat inzicht in wat werkt en wat nodig is om deze aanpak op te schalen. De opgedane kennis wordt breed gedeeld en is toepasbaar binnen én buiten de regio. Daarmee draagt het project bij aan een robuuste, klimaatbestendige landbouw en een duurzame inrichting van het landelijk gebied.

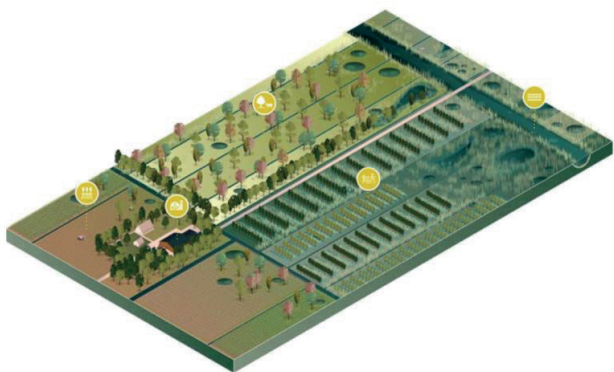
Wat hebben we bereikt in 2025?

De eerste experimenten zijn gestart en de basis is gelegd voor verdere uitvoering. De focus ligt op het ontwikkelen van demonstratievelden, het inrichten van monitoring en het gezamenlijk verkennen van kansen en belemmeringen.

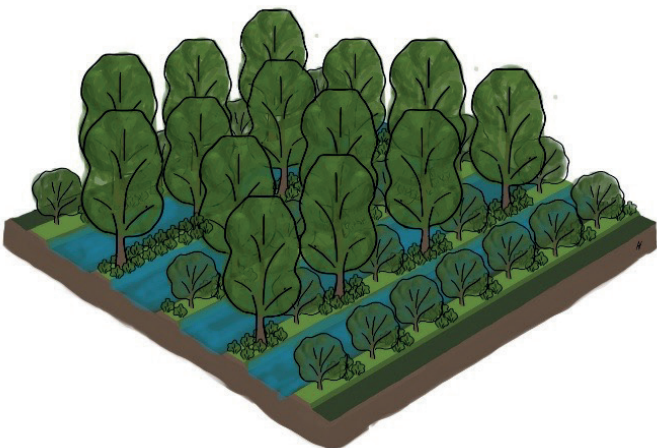
De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Organisatie van meerdere bijeenkomsten, waaronder een kick-off met partners en stakeholders over de effecten van klimaatverandering op landgebruik.
- Inrichting van een stuurgroep waarin kansen, belemmeringen en strategische keuzes worden besproken.
- Ontwikkeling van 5 demovelden in ontwerp, waarvan 1 demoveld (agroforestry) reeds is gerealiseerd.
- Uitvoering van een doorrekening van de opbrengsten van het agroforestry-demoveld.
- Start van nulmetingen en opzet van een monitoringssystematiek voor de demovelden.
- Eerste belemmeringen en aandachtspunten in beeld gebracht als basis voor verdere uitvoering.

De Klimaatboerderij 2050-2100 is klaar voor de volgende fase, waarin de overige demovelden worden gerealiseerd en de inzichten uit monitoring en experimenten verder worden benut voor opschaling en toepassing in de praktijk.

Bijdrage bouwsteen aan opgaven bodem, water, natuur - To.x huidige situatie:			Bodemtype:	Schaal:
○ ○ ○	Water vasthouden		● Zand	 m - ha - km
○ ○ ○	Extremen in weer opvangen		● Klei	
○ ○ ○	Schoner water en schonere lucht		● Veen	
○ ○ ○	Beperken bodemdaling + CO ₂ -emissies			
○ ○ ○	Biodiversiteit in water, bodem en landschap			
○ ○ ○	Versterken natuurnetwerk			
			Bron: Mooi.nl	

Betrokken partijen:

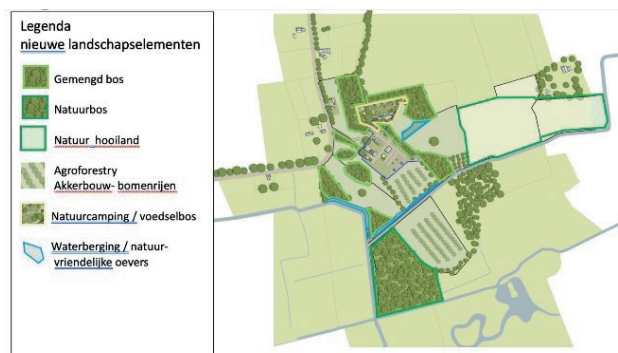
Pro Habitus, Waterschap Vallei en Veluwe, Gemeente Brummen, De Innovatie Coöperatie, Wageningen Universiteit

Wat hebben we geleerd?

Hoewel de inhoudelijke ontwikkeling volgens plan verloopt, is de voorbereiding en realisatie van fysieke pilots sterk afhankelijk van wet- en regelgeving en bijbehorende procedures:

- De inhoudelijke voorbereiding van pilots (zoals de demo agroforestryvelden) kan goed parallel lopen aan planvorming en samenwerking met partners.
- Wet- en regelgeving vormt een bepalende factor in de voortgang; procedures zoals bestemmingsplanwijzigingen en vergunningen hebben directe impact op tempo en uitvoering.
- Onvoorziene factoren, zoals zienswijzen op plannen, kunnen leiden tot extra onderzoek en mogelijke vertraging.
- Vroegtijdige afstemming met partijen zoals het waterschap helpt om ruimte te vinden binnen bestaande kaders.
- Samenwerking met partners verloopt goed, maar vraagt om duidelijke organisatie en minder versnippering in de uitvoering.
- Het organiseren van een Regio Deal-project vraagt relatief veel tijd en afstemming, maar draagt wel aantoonbaar bij aan betere samenwerking en gezamenlijke uitvoering.

Deze inzichten hebben geleid tot een aanpak waarin sterker wordt ingezet op tijdige afstemming rondom regelgeving, het structureren van de samenwerking in projectgroepen en het anticiperen op mogelijke vertragingen in procedures.

Meer van dit project zien?

[Biobased Lab Stedendriehoek](#)
[Gemeente Brummen over de Klimaatboerderij](#)

Krachtig MKB

Dit is het project

Het project Krachtig MKB Regio Stedendriehoek richt zich op het versterken van het midden- en kleinbedrijf (mkb) door het verbeteren van de dienstverlening aan ondernemers. In een tijd van grote transitie - zoals digitalisering, verduurzaming en personeelstekorten - hebben veel mkb'ers moeite om passende ondersteuning te vinden. Dit project werkt aan een samenhangend systeem waarin vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten.

De kern van de aanpak is het actief ophalen van vragen bij ondernemers en deze te verbinden aan concrete ondersteuning. Dit gebeurt via een regionale samenwerking tussen gemeenten, ondernemersorganisaties, onderwijsinstellingen en andere partners. Door deze partijen beter te verbinden en bestaande initiatieven te bundelen, ontstaat een meer toegankelijke en effectieve ondersteuning voor mkb-ondernemers.

Het project werkt aan een structurele verbetering van het ondernemersklimaat in de regio, met als doel ondernemers beter te ondersteunen in hun ontwikkeling en transitie. Door te leren wat werkt en dit regionaal op te schalen, ontstaat een duurzaam systeem van mkb-dienstverlening dat bijdraagt aan een sterke regionale economie en brede welvaart.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Krachtig MKB laat een duidelijke opbouw zien van bereik, samenwerking en uitvoering, ondanks een vertraagde opstartfase. De focus lag op het activeren van ondernemers, het opzetten van een werkende aanpak en het versterken van het regionale netwerk van dienstverlening.

De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Bereik van circa 800 ondernemers, met een lichte achterstand op de doelstelling (1000) door een langere opstartfase.
- Koppeling van ongeveer 450 ondernemers aan passende dienstverlening (circa 60%), waarmee de relatieve doelstelling is overtroffen. Realisatie van gerichte doorverwijzingen op thema's zoals digitalisering (circa 60) en duurzaamheid (circa 50), veelal naar publieke dienstverleners. Eerste stappen gezet in het ondersteunen van ondernemers op het thema personeel, met circa 30 gerichte doorverwijzingen.
- Inzet en training van transitimakelaars, inclusief intervisie en doorontwikkeling van de methodiek voor vraagarticulatie en matching.
- Organisatie en aanwezigheid bij een groot aantal evenementen (circa 15 eigen evenementen met in totaal meer dan 350 deelnemers), bijeenkomsten en activatierondes in de regio, gericht op vraagactivatie en ondernemerscontact.
- Opbouw van een learning community en versterking van samenwerking met onderwijs en startup-ecosystemen.
- Ontwikkeling van nieuwe werkwijzen en tools, waaronder een pilot met AI-ondersteuning voor het beter matchen van vraag en aanbod.
- Versterking van het regionale netwerk door intensieve samenwerking met ondernemersverenigingen, gemeenten en andere partners.

Deze resultaten laten zien dat Krachtig MKB een stevig fundament heeft gelegd voor een vraaggestuurde aanpak van mkb-ondersteuning. Tegelijkertijd blijkt dat het realiseren van daadwerkelijke impact bij ondernemers meer tijd en opvolging vraagt. In de volgende fase ligt de nadruk op het verdiepen van ondersteuning en het versterken van de effectiviteit van de dienstverlening.

Betrokken partijen:

VNO-NCW, Saxion, ROC Aventus, Provincie Gelderland en Overijssel, Gemeente Apeldoorn, Deventer, Zutphen, Voorst, Epe, Brummen en Lochem, De Gasfabriek Deventer, OOST NL, MKB Deventer, Industriële Kring Lochem, Bedrijven Kring Apeldoorn, Parkmanagement Zutphen, Vereniging Bedrijventerreinen Deventer, Industriekern Eerbeek Loenen, Apeldoorns Business Collectief, SDBM, MKB Tradeoffice, DEP

Wat hebben we geleerd?

Het activeren en ondersteunen van ondernemers in de praktijk sterk afhankelijk is van bereik, timing en maatwerk. Waar vooraf werd uitgegaan van een vrij lineaire aanpak, blijkt in de uitvoering dat verschillende doelgroepen en contexten om een meer flexibele en intensieve benadering vragen.

Wat hebben we geleerd?

- Het bereiken van ondernemers, met name ongeorganiseerde groepen, is complexer dan verwacht en vraagt om actieve en diverse benaderingswijzen.
- Vraagactivatie vraagt om maatwerk: de benodigde tijd en ondersteuning verschillen sterk per ondernemer.
- De effectiviteit van de aanpak is hoger dan verwacht: een groter deel (60% i.p.v. verwacht 50%) van de ondernemers wordt daadwerkelijk doorverwezen en ondersteund.
- Regionale opschaling werkt, maar vraagt om zorgvuldige afstemming met lokale netwerken en partners om duurzaam effect te realiseren.
- Samenwerking met partners is cruciaal voor bereik en impact, maar vraagt om duidelijke afspraken en gedeelde inzet, zeker wanneer middelen beperkt zijn.
- Externe factoren, zoals financiering en besluitvorming, hebben directe invloed op de scope en snelheid van het programma.

De aanpak is hierdoor verschoven, waarbij sterker wordt ingezet op kwaliteit van dienstverlening, maatwerk in ondersteuning en het maken van concrete afspraken met partners over hun bijdrage.

Meer van dit project zien?

[Kick-off Krachtig MKB Apeldoorn](#)

Samen voor Leefbaarheid

Dit is het project

Het project Impact van SAMEN voor leefbaarheid richt zich op het inzichtelijk maken van de maatschappelijke impact van het programma 'SAMEN voor leefbaarheid'. Binnen dit programma werken verschillende projecten gezamenlijk aan het verbeteren van leefbaarheid door het versterken van sociale cohesie en het vergroten van de toegang tot voorzieningen voor inwoners.

De kracht van het project ligt in het zichtbaar maken van de samenhang tussen deze initiatieven. In plaats van projecten afzonderlijk te beoordelen, wordt gekeken naar de gezamenlijke impact op de snijvlakken van samenleven, gezondheid en leefomgeving. Door deze integrale benadering ontstaat beter inzicht in hoe projecten elkaar versterken en bijdragen aan bredere maatschappelijke doelen.

Met behulp van een gestructureerde werkwijze, waaronder het opstellen van 'theory of change'-modellen en het inzetten van monitoring, wordt de impact gedurende het proces gevolgd en geduid. Dit maakt het mogelijk om gericht bij te sturen en de effectiviteit van het programma te vergroten. Daarmee draagt het project bij aan een beter onderbouwde en zichtbare bijdrage van de Regio Deal aan brede welvaart en leefbaarheid in de regio.

Wat hebben we bereikt in 2025?

De eerste instrumenten zijn ontwikkeld en pilots zijn gestart. Door een trage opstart in 2025 liggen sommige onderdelen nog achter op planning, maar de basis voor verdere uitvoering en samenwerking is gelegd:

- Ontwikkeling en oplevering van een toolkit (Plek voor Meiden), bestaande uit dialoogkaarten en een inspiratieboek, breed beschikbaar gesteld.
- Bijdragen aan landelijke kennisdeling, onder andere via workshops op het LPB-congres over bewonersinitiatieven in kwetsbare wijken.
- Start van twee residentie-pilots in Apeldoorn (De Maten) en Deventer (Okkenbroek), inclusief een open call voor nieuwe initiatieven.
- Uitvoering van literatuuronderzoek en praktijkanalyse, met focus op thema's zoals ontmoeten, eigenaarschap, gezondheid en vergroening.
- Opstart van een netwerkstructuur en governance in Apeldoorn, met betrokkenheid van diverse zorg- en welzijnsorganisaties.
- Eerste stappen gezet in het opbouwen van lokale netwerken en het in beeld brengen van initiatieven en samenwerkingsmogelijkheden.
- Uitvoering van een 'vindtocht' naar bewonersinitiatieven en verkennende gesprekken met gemeenten en partners.
- Onderzoek naar maatschappelijke impact loopt volgens plan en vormt basis voor verdere doorontwikkeling.

Er zijn concrete stappen gezet in het ontwikkelen van methodieken, het starten van pilots en het opbouwen van netwerken. De komende fase richt zich op het versterken van samenwerking tussen de deelprojecten en het realiseren van meer zichtbare impact in de wijken.

Betrokken partijen:

Saxion, Aventus, Gemeente Apeldoorn, Deventer en Zutphen, Theaterschip en Orpheus namens de verenigde cultuurinstellingen in de regio Stedendriehoek, Werkgeversvereniging Zorg en Welzijn, Gedragsbureau Duwtje

Wat hebben we geleerd?

Dit project laat zien dat het opzetten van een lerend consortium vraagt om meer dan alleen inhoudelijke samenwerking: het vraagt om het actief organiseren van samenwerking, het overbruggen van verschillen en het creëren van ruimte voor reflectie. Waar bij de start werd verwacht dat samenwerking snel zou ontstaan, blijkt in de praktijk dat dit weerbarstiger is en een proces is dat tijd, structuur en bewust leiderschap vraagt.

Wat hebben we dan geleerd?

- De opstart van deelprojecten en de inrichting van een programmatafel vormen een belangrijke basis, maar verschillen in werkwijze, tempo en taal tussen partners vragen om expliciete afstemming.
- Samenwerking ontstaat niet vanzelf: het herkennen en bespreekbaar maken van verschillen tussen organisaties (bijvoorbeeld tussen gemeenten en cultuurpartners) is essentieel.
- Het combineren van uitvoering en leren is een spanningsveld; het vraagt om bewuste keuzes om tijd vrij te maken voor reflectie en gezamenlijke ontwikkeling.
- Het lerend karakter van de programmatafel werkt, maar vraagt om structuur, duidelijke afspraken en actieve deelname van alle partners.
- Netwerkvorming en gezamenlijke activiteiten zorgen voor verbinding op uitvoeringsniveau, waar samenwerking vaak sneller tot stand komt dan op beleidsniveau.
- Zichtbaarheid en gezamenlijke communicatie versterken de samenhang en herkenbaarheid van het programma.

De programmatafel is gestructureerder ingericht, met onderscheid tussen organisatorische en inhoudelijke afstemming en met meer aandacht voor capaciteit en planning. Door deze aanpak wordt het lerend vermogen van het consortium versterkt en ontstaat een betere balans tussen uitvoering en gezamenlijke ontwikkeling in de komende periode.

Meer van dit project zien?

[Terugblik netwerkevent Samen voor Leefbaarheid](#)

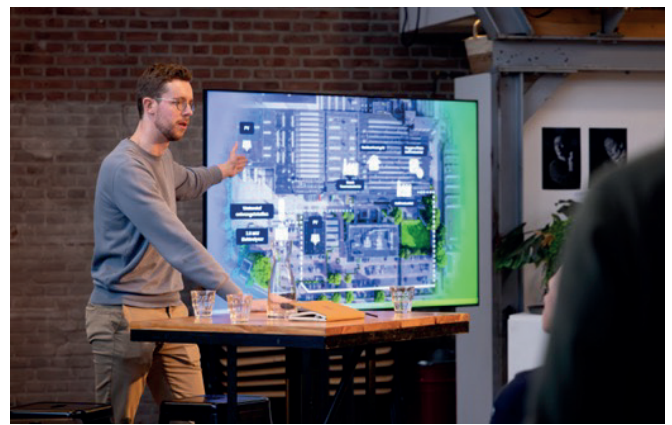
Smart Energy Hubs

Dit is het project

Het Programma Smart Energy Hubs (S3H) richt zich op het ontwikkelen en realiseren van slimme, decentrale energiesystemen in de regio. Door samenwerking tussen bedrijven, overheden, netbeheerders en kennisinstellingen wordt gewerkt aan oplossingen die bijdragen aan een duurzamer en toekomstbestendig energiesysteem.

Binnen het programma worden meerdere projecten en initiatieven met elkaar verbonden, ieder in een verschillende fase van ontwikkeling. Deze zijn georganiseerd in samenhangende werkpakketten, variërend van kennisdeling en verkenningen tot de daadwerkelijke realisatie van energiehub op bedrijventerreinen en in woonwijken. Ook wordt ingezet op innovatieve toepassingen zoals biogashubs en waterstofoplossingen.

Door kennis en ervaringen actief te delen via bijeenkomsten en een Community of Practice, ontstaat een lerend netwerk waarin partijen elkaar versterken. Het programma draagt daarmee niet alleen bij aan concrete energieoplossingen, maar ook aan het versnellen van de energietransitie in de regio als geheel.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Het project groeit naar een samenhangend regionaal programma voor Smart Energy Hubs. De focus ligt op het verbinden van projecten, het delen van kennis en het voorbereiden van grootschalige realisatie, waarbij verschillende initiatieven zich in uiteenlopende fasen bevinden.

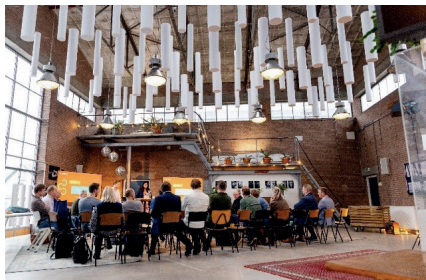
De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Inrichting van programmamanagement en werkgroepen waarin 16 projecten samenwerken, kennis delen en ervaringen uitwisselen.
- Actieve kennisdeling binnen en buiten de regio, onder andere via bijeenkomsten, sociale media en samenwerking met andere regio's zoals Twente en de Achterhoek.
- Uitvoering van meerdere haalbaarheidsonderzoeken op bedrijventerreinen, onder andere in Voorst, Lochem, Deventer en Apeldoorn.
- Voortgang in diverse energiehub-projecten, waaronder lopende trajecten (zoals Teuge en Withagen), afgeronde projecten (zoals De Mars en GROWH) en nieuwe verkenningen.
- Ontwikkeling van biogashub-projecten, met afronding van een haalbaarheidsonderzoek en vervolgstappen richting businesscase en vergunningen.
- Opstart van nieuwe projecten, zoals Warmtenet Noordveen, inclusief projectorganisatie en planvorming.
- Organisatie van meerdere werkgroepbijeenkomsten met betrokkenheid van provincies en netbeheerders.
- Totale investeringen van circa €7,5 miljoen in 2025, met verwachting van verdere opschaling richting realisatie.

De combinatie van kennisdeling, projectontwikkeling en investeringen vormt een stevige basis voor verdere realisatie en opschaling van Smart Energy Hubs in de regio.

Betrokken partijen:

Regio Stedendriehoek, Provincie Overijssel en Gelderland, Schoneveld Breeding, Witteveen & Bos, Firan, Gemeente Apeldoorn, Zutphen, Voorst, Deventer en Lochem, GROHW, Industriële Kring Lochem, Ecofactorij, VNO-NCW Midden, Koninklijke van der Most, CCS Energieadvies, Werkgeverskring Voorst, HAN, Saxion, Aventus, Transitmakers, Bedrijvenkring Apeldoorn, OBAN, LochemEnergie, Essent en nog vele anderen.

Wat hebben we geleerd?

Een programmatische aanpak met veel betrokken partijen heeft grote meerwaarde, maar vraagt ook om actieve sturing op samenwerking, timing en vertaling naar concrete toepassingen. Het benutten van kennis en het realiseren van impact is de volgende stap.

Wat hebben we dan geleerd?

- Een sterke publiek-private samenwerking vormt een solide basis, waarbij betrokkenheid van bedrijven, overheid, netbeheerders en provincie bijdraagt aan brede kennisdeling en draagvlak.
- Het vertalen van geleerde lessen naar concrete toepassingen is complexer dan verwacht, mede door verschillen in werkwijze en tempo tussen onderwijs en praktijk.
- Timing speelt een belangrijke rol: In de opstartfase van projecten is er minder ruimte voor reflectie en kennisdeling dan in latere fases.
- Het actief verbinden van projecten aan het leer- en ontwikkelprogramma verlaagt de drempel om kennis en vraagstukken te delen.
- Externe factoren, zoals wet- en regelgeving en cofinanciering, hebben directe invloed op de voortgang en vragen om flexibiliteit in de aanpak.
- In een omvangrijk programma is continue afstemming en monitoring noodzakelijk om samenhang en voortgang te borgen.

Er wordt sterker gestuurd op verbinding tussen projecten, fasering in kennisdeling en actieve begeleiding vanuit het programmateam. Door deze werkwijze wordt de basis gelegd om in de komende periode geleerde lessen beter te benutten en om de impact van het programma verder te vergroten.

Meer van dit project zien?

[Landelijke aandacht voor energiehubs Stedendriehoek](#)
[Waterstofproject GROHW](#)

Consortium Techniekhubs Stedendriehoek

Dit is het project

Het project Consortium Techniekhubs S3H richt zich op het versterken en verbinden van zeven Techniekhubs in de regio tot één samenhangend innovatie-ecosysteem voor de technische sector. Door krachten te bundelen werken de hubs gezamenlijk aan een duurzame en toekomstbestendige structuur die inspeelt op de grote uitdagingen binnen techniek, waaronder ook de bouwsector.

De aanpak is gericht op intensieve samenwerking tussen ondernemers, onderwijsinstellingen, onderzoek en overheden. Door deze partijen samen te brengen in een gezamenlijk platform wordt kennis gedeeld, worden innovaties versneld en ontstaat een sterke basis voor het aanpakken van sector brede vraagstukken. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan het versterken van de onderlinge samenhang tussen de hubs en het verbinden met andere regionale kennisclusters en initiatieven.

Met deze samenwerking bouwen de Techniekhubs aan een gedeelde agenda en een stevig fundament voor de toekomst. Het project draagt bij aan het versterken van technisch onderwijs, het vergroten van de aansluiting op de arbeidsmarkt en het stimuleren van innovatie in de regio. Daarmee vormt het een belangrijke schakel in de verdere ontwikkeling van een krachtig regionaal innovatie-ecosysteem.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Het project is in 2025 op meerdere onderdelen in uitvoering gekomen en laat een brede ontwikkeling zien van netwerkopbouw, community vorming en inhoudelijke vernieuwing. Daarbij is op verschillende plekken meer gerealiseerd of voorbereid dan oorspronkelijk voorzien, al vergde dit op onderdelen ook extra inzet en herijking van de aanpak.

De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Start van verkennende en concrete samenwerkingen op meerdere locaties, waaronder de ontwikkeling van een agro-techhub in Assel en een eerste satellietlocatie in Apeldoorn.
- Uitbreiding en intensiever gebruik van fysieke leer- en werkruimtes, inclusief aanvullende investeringen in werkplaatsfuncties en onderwijsvoorzieningen.
- Opbouw van meerdere communities en learning communities, met groeiend eigenaarschap van deelnemers en eerste zichtbare spin-off naar nieuwe initiatieven en samenwerkingen.
- Herijking van de ontwikkeling van de virtuele techhub, waarbij is gekozen voor een modulaire aanpak op basis van bestaande regionale systemen in plaats van een volledig nieuw platform.
- Versterking van samenwerking tussen hubs, onderwijs en bedrijfsleven, onder andere via gezamenlijke activiteiten, kennisuitwisseling en nieuwe opleidingsinitiatieven.
- Concrete voortgang in inclusieve technologie, met analyses en implementaties bij meerdere organisaties en werkbedrijven, onder andere op het gebied van vertaaltechnologie, VR en exoskeletten.
- Actieve kennisdeling via best practices, netwerkbijeenkomsten, festivals en symposia, waarmee de zichtbaarheid van het project en het netwerk verder is vergroot.
- Verdere uitwerking van ondersteunende randvoorwaarden, zoals registratie- en communicatiesystemen, governance, marketing en voorbereiding van programmalijnen voor zij-instroom en impactmeting.

Het project ontwikkelt zich tot een breed regionaal ecosysteem waarin innovatie, onderwijs, arbeidsmarkt en inclusie steeds sterker met elkaar verbonden raken.

Betrokken partijen:

NewTechPark, Schildersvakopleiding Zupthen, TechniCampus, Techniek Brouwerij, Technieklab, Werkleerbedrijf TINT, Transitiehuis Gelderland

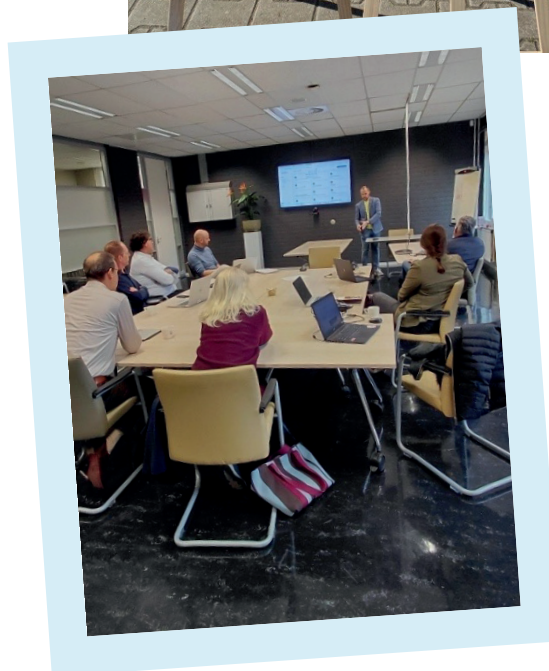
Wat hebben we geleerd?

Dit project laat zien dat het bouwen van een regionaal ecosysteem rondom technologie, onderwijs en arbeidsmarkt tijd vraagt en niet lineair verloopt. Waar vooraf werd verwacht dat samenwerking snel tot concrete gezamenlijke projecten zou leiden, blijkt in de praktijk dat het opbouwen van vertrouwen, structuur en gezamenlijke werkwijzen tussen de hubs een noodzakelijke eerste stap is.

Wat hebben we geleerd?

- De stap van losse initiatieven naar daadwerkelijke uitvoering is gezet, maar vraagt om intensieve samenwerking en continue afstemming tussen hubs en partners.
- Technologie-implementatie werkt in de praktijk, maar vraagt om experimenteren, testen en delen van ervaringen voordat opschaling mogelijk is.
- Netwerkontwikkeling en accountmanagement zijn cruciaal: het "zaaien" van relaties gaat vooraf aan concrete projecten en langdurige betrokkenheid.
- Samenwerking tussen verschillende organisaties en sectoren ontstaat niet vanzelf en vraagt om tijd, structuur en actieve begeleiding.
- Het ontwikkelen van nieuwe programmalijnen en instrumenten (zoals zij-instroom en gezamenlijke systemen) vraagt om een gefaseerde aanpak en organisatorische inbedding.
- Zichtbaarheid en kennisdeling, bijvoorbeeld via best practices en bijeenkomsten, versnellen betrokkenheid van partners en versterken het netwerk.

Deze inzichten hebben geleid tot een meer gefaseerde en realistische aanpak, waarin eerst wordt geïnvesteerd in samenwerking, structuur en gedeelde werkwijzen, voordat verdere opschaling plaatsvindt. Door deze basis te versterken, ontstaat een steviger fundament voor het versnellen van implementatie en het vergroten van de impact in de komende jaren.

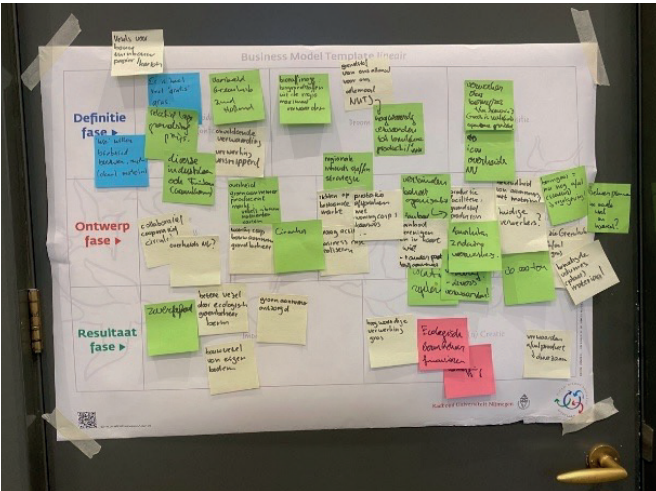
Vezelvallei

Dit is het project

Het project Vezelvallei richt zich op het ontwikkelen van een toekomstgerichte biobased economie in Oost-Nederland, met de Regio Stedendriehoek als belangrijke kern. Door het opschalen van de verwerking van vezelgewassen wordt gewerkt aan een sterke regionale keten waarin grondstoffen uit de landbouw worden omgezet in biobased bouwmaterialen voor circulair bouwen.

De aanpak is gericht op het realiseren van een samenhangend ecosysteem waarin agrariërs, verwerkende industrie en bouwpartijen met elkaar verbonden zijn. Door lokaal geproduceerde vezels en hout te verwerken tot bouwmaterialen ontstaat een gesloten keten die bijdraagt aan duurzaamheid, innovatie en regionale economische ontwikkeling.

Het project is gestart met een haalbaarheids-onderzoek waarin onder andere de meest kansrijke keten, ruimtelijke inpassing en organisatievorm worden verkend. Op basis hiervan wordt toegewerkt naar de ontwikkeling van een innovatiecentrum en het vormen van een netwerk van bedrijven dat de schakel vormt tussen landbouw en bouw. Daarmee legt Vezelvallei de basis voor een nieuw, toekomstbestendig werklandschap in de regio.

Wat hebben we bereikt in 2025?

Het project heeft zich inhoudelijk doorontwikkeld van een verkenning van een fysiek bedrijventerrein naar een bredere strategie voor een regionale biobased economie.

De belangrijkste resultaten uit 2025 op een rijtje:

- Uitvoering van een uitgebreid haalbaarheidsonderzoek, met een verbreding van scope richting een integrale biobased strategie.
- Ontwikkeling van een afwegingskader op basis van ecologische en economische kenmerken voor verschillende gewasketens.
- Afronding van deelverkenningen, waaronder de houtverkenning en agro-verkenning. Verdieping van inzichten in ketens en grondstoffen, inclusief uitbreiding naar aanvullende biobased vezels.
- Industriële en ruimtelijke verkenningen zijn grotendeels uitgevoerd (afronding Q1 2026) en zullen tot een andere uitwerking volgen dan in het oorspronkelijke plan.

Het haalbaarheidsonderzoek dat zich richtte op de realisatie van een fysiek bedrijventerrein heeft een breder karakter gekregen. De basis van het haalbaarheidsonderzoek was een analyse van de kansen voor ketens van gewassen op basis van lokale agrarische teelt. Hiervoor is een afwegingskader met ecologische en economische kenmerken ontwikkeld. De inzichten gedurende het haalbaarheidsonderzoek hebben geleid tot een verbreding van de scope en tot uitwerking van een lokale biobased strategie voor de uitvoeringsfase in plaats van de realisatie van een bedrijventerrein.

Hiermee verandert ook de fasering van het project. In het oorspronkelijk plan wordt het haalbaarheidsonderzoek in december 2026 afgerond en wordt parallel (vanaf 1-6-2025) gestart met het positioneren van de Vezelvallei door een kwartiermaker. Op basis van de inhoudelijke inzichten is gekozen om de kwartiermaker om Vezelvallei verder vorm te geven te laten starten na afronding van het haalbaarheidsonderzoek in mei 2026.

Betrokken partijen:

Stichting IJssellandschap, Tala, StroBox, Hofmeijer, Saxion, OostNL

Het innovatiecentrum zoals dat werd voorzien vanaf Q3 2026 zal een innovatieve, biobased ontmoetingsplek worden en wordt in 2028 voorzien. Overigens is het ondanks de gewijzigde scope nog steeds de verwachting dat de eerste verwerker(s) zich in 2028 vestigen.

Om tot uitvoering te komen van de gewijzigde activiteiten binnen het project Vezelvallei wordt (in overleg met de partners en het Programma team Uitvoering Regio Deal) een wijzigingsverzoek voorbereid en ingediend.

Wat hebben we geleerd?

Dit project laat zien dat het ontwikkelen van een nieuwe economische keten vraagt om het continu toetsen van aannames en het durven aanpassen van de koers. Waar aanvankelijk werd ingezet op de realisatie van een fysiek bedrijventerrein, bleek in de praktijk dat een bredere strategische benadering beter aansluit bij de behoeften van de verwerkende industrie.

Wat hebben we geleerd?

- Een duidelijke en breed gedragen visie en missie vormen een belangrijke basis voor samenwerking en verdere ontwikkeling van de keten.
- De oorspronkelijke focus op een fysiek bedrijventerrein bleek onvoldoende aan te sluiten bij wat nodig is om de biobased keten daadwerkelijk te versterken en te laten opschalen.
- Het stellen van de juiste vragen – over rol, positie en vervolgstappen van de industrie – essentieel is om tot een effectieve aanpak te komen.
- Samenwerking met een brede groep partners werkt goed, maar vraagt blijvende aandacht om iedereen betrokken en actief te houden, zeker wanneer deelname naast reguliere werkzaamheden plaatsvindt.
- Het nemen van afstand en reflectie op de gekozen richting is noodzakelijk om tijdig bij te sturen en de juiste keuzes te maken.

Deze inzichten hebben geleid tot een duidelijke koerswijziging, waarbij de focus verschuift van fysieke ontwikkeling naar een bredere strategie voor de biobased industrie in de regio. Voor de komende periode ligt de nadruk op het verder uitwerken, uitdragen en borgen van deze nieuwe koers, inclusief het organiseren van draagvlak en financiële ondersteuning voor de lange termijn.

03

Reflectie op de uitvoering

De adviescommissie is vanaf het begin betrokken bij de Regio Deal en heeft de projecten inhoudelijk beoordeeld. Met die kennis en betrokkenheid kijken zij nu ook mee naar de uitvoering.

In deze reflectie delen zij hun observaties, aandachtspunten en adviezen, met als doel de Regio Deal verder te versterken en de impact te vergroten.

De blik van de onafhankelijke adviescommissie

Een onafhankelijk perspectief op voortgang, resultaten en impact van de Regio Deal.

Van opstart naar realisatie

We constateren dat de Regio Deal zich op een kantelpunt bevindt. In relatief korte tijd is veel gerealiseerd! Projecten zijn opgestart, de governance is ingericht en samenwerkingen tussen projecten en breder binnen de regio zijn opgezet. Dit beoordelen wij nadrukkelijk als positief. Tegelijkertijd betekent dit dat de opstartfase grotendeels achter de rug is en dat de volgende fase vraagt om een andere benadering. Waar in het begin ruimte was voor verkennen, opbouwen en organiseren, moet nu de stap worden gezet naar het leveren van resultaten.

“Iedereen is inmiddels in positie gebracht. Dat betekent dat er nu geleverd moet worden.”

De komende periode zal daarom in het teken moeten staan van het realiseren van concrete resultaten en het sturen op voortgang en impact.

Behoefte aan overzicht en duidelijkheid

De huidige rapportages ervaren we inhoudelijk als ‘rijk’ en tegelijkertijd ook als nog onduidelijk. In veel gevallen is het lastig om snel inzicht te krijgen in waar projecten staan en wat er daadwerkelijk is gerealiseerd.

De behoefte ligt dan ook bij compacte en scherpe overzichten, waarin per project duidelijk zichtbaar wordt hoe het ervoor staat. Een mooie taak voor het programmteam Regio Deal om hier de komende tijd aan te werken.

Van proces naar resultaat

Een terugkerend patroon is dat projecten nog sterk rapporteren vanuit proces over bijeenkomsten, gesprekken en samenwerkingen. Hoewel deze activiteiten onderdeel zijn van de aanpak, blijft vaak onduidelijk wat deze concreet hebben opgeleverd en wat de impact van de activiteiten op de Regio Deal (doelen) is geweest.

We benadrukken dat het essentieel is om duidelijk te maken:

- Wat er daadwerkelijk is gedaan,
- Wat dat heeft veranderd,
- En voor wie.

Experimenteren hoort bij de Regio Deal en wordt ook gewaardeerd. Tegelijkertijd geldt dat experimenteren niet vrijblijvend is. Zoals is opgemerkt:

“Het mag mislukken, maar dan moet er wel echt iets geprobeerd zijn.”

Impact en regionale meerwaarde

We maken een duidelijk onderscheid tussen output en impact. Waar activiteiten en aantallen vaak goed worden bijgehouden (output), is de daadwerkelijke impact op regionaal niveau nog beperkt zichtbaar.

Hoewel het reëel is dat impact zich pas later volledig laat zien, is het wel noodzakelijk dat projecten expliciet maken hoe zij daaraan werken. Dit vraagt om kwalitatieve duiding waarom iets werkt, voor wie dit werkt en wat dit betekent voor de regio als geheel?

Ook hier ligt een rol voor het programmateam om deze impact op een meer overkoepelend niveau zichtbaar te maken.

Verschillen tussen projecten en lerend vermogen

We zien duidelijke verschillen tussen projecten in de mate van voortgang en concreetheid. Sommige projecten laten al zien dat het mogelijk is om snel tot gestelde resultaten te komen, terwijl andere nog sterk in een verkennende of procesmatige fase zitten.

“Er zijn projecten die echt laten zien dat ze dingen doen. Daar kunnen andere projecten de komende periode van leren.”

Dit verschil is op zichzelf niet problematisch, maar maakt het wel belangrijk om actief in te zetten op kennisdeling en leren tussen projecten. Daarbij geldt wat ons betreft:

Sturen op budget en keuzes

Een ander belangrijk aandachtspunt is de financiële voortgang. Bij meerdere projecten is sprake van onderbesteding, wat deels te verklaren is door een vertraagde opstart. Maar dit vraagt daarom wel in de huidige fase om meer scherpheid. Inzicht in budget en besteding is essentieel voor goede sturing. Daarmee samenhangend is het maken van keuzes. Niet alles kan tegelijk en niet alles hoeft behouden te blijven.

“Dan moet je de vraag durven stellen: wat ga je níet meer doen om je resultaten wel te halen?”

Dit kan betekenen dat projecten hun scope moeten verkleinen of middelen anders moeten inzetten gedurende de rest van de looptijd van het de Regio Deal, waarbij het wel van belang is dat de uitgangspunten van de deal blijven staan. Dat goed blijven monitoren blijft de komende periode belangrijk.

Wanneer het anders loopt dan gepland

Wat tot slot ook veel terugkomt in onze reflectie is het vermogen om bij te sturen. Niet elk project hoeft succesvol te zijn, maar het is wel essentieel dat zichtbaar wordt wat werkt en wat niet, en dat daar consequenties aan worden verbonden.

Dit betekent ook dat het soms nodig is om activiteiten stop te zetten of keuzes te heroverwegen. We willen dit ook meegeven aan de huidige projecten voor de komende periode.

Conclusie en vooruitblik

Samenvattend constateren wij dat de Regio Deal inhoudelijk sterk en relevant is en dat in korte tijd een solide basis is gelegd. Tegelijkertijd is de komende periode bepalend voor de daadwerkelijke impact van de Regio Deal.

De nadruk moet verschuiven van organiseren naar realiseren. Dat vraagt om:

- Scherp sturen op concrete resultaten,
- Beter inzicht in voortgang en budget,
- En het maken van keuzes waar nodig.

De ruimte om te experimenteren blijft belangrijk, maar moet gepaard gaan met zichtbare resultaten en leerervaringen het komende jaar. Wij wensen de projecten de komende tijd heel veel succes!

Regio
Stedendriehoek

Apeldoorn • Deventer • Zutphen